

Sprawności wodne - Projekt "Gdański" - W centrum uwagi

Nadesłany przez:

Przesłany: : 8.12.2004, 23:00:00

Andrzej Sawuła przysłał zestaw sprawności, który był prezentowany przez instruktorów Zespołu Pilota Chorągwi Gdańskiej na Ogólnopolskiej Konferencji Harcerzy Wodniaków w Łodzi 27 listopada 2004 r.

Założenia proponowanych sprawności wodnych i żeglarskich

1. Sprawności nie powinny być podporządkowane szkoleniu na patenty PZŻ, czyli nie powinny pokrywać się z wymaganiami poszczególnych stopni
Wynika to zarówno z wytycznych Rady Naczelnej zawartych w uchwale 38/XXXII, jak i z zasady niedublowania narzędzi metodycznych oraz faktu, że system szkolenia PZŻ nie jest niezmienny i może się w najbliższej przyszłości zmieniać.
2. Nie powinna zachodzić sytuacja, w której zdobycie patentu PZŻ, np. na kursie poza Związkiem, powodowałoby automatycznie spełnienie wymagań kilkunastu sprawności — w takiej sytuacji bardzo spadałaby ranga naszych sprawności. Z drugiej strony, zdobywanie przez harcerza sprawności powinno ułatwiać mu późniejsze szkolenie i egzaminy
3. Kolejne stopnie trudności, przedstawione na przykładzie specjalizacji żeglarskiej jako najlepiej znanej, są następujące:*

**

początek przygody z daną specjalizacją, pierwsze umiejętności
osoba osiągająca (formalną i faktyczną) możliwość samodzielnego uprawiania podstawowych form danej specjalizacji; w przypadku żeglarstwa: szkolenie na patent ż.j. osoba potrafiąca uprawiać działalność w danej specjalizacji samodzielnie, doskonaląca swe umiejętności i/lub osiągająca kolejne etapy wtajemniczenia; w przypadku żeglarstwa: doskonalenie pływania śródlądowego we wszelkich konfiguracjach, pierwsze kroki na morzu (poniżej patentu st.j.) poziom wyczynu w danej specjalizacji, osiągnięcie mistrzostwa; w przypadku żeglarstwa: wyczyny śródlądowe, samodzielne pływanie po morzu na coraz większych jachtach (czyli powyżej patentu st.j.)

W odróżnieniu od sprawności podstawowych, uzależnienie poziomu zdobywanej sprawności od wieku nie jest tu aż tak ścisłe. Dla wędrownika rozpoczynającego poznawanie wybranej specjalizacji jak najbardziej odpowiednie mogą być niektóre sprawności jednogwiazdkowe.

Z punktów 1 i 2 oraz ogólnozwiązkowych wytycznych i doświadczeń wynikły przedstawione poniżej

wytyczne dotyczące projektowania samych sprawności. Są one wynikiem dyskusji przeprowadzonej podczas Ogólnopolskiej Konferencji Harcerzy-Wodniaków w Łodzi w dniu 2004-11-27:

- Realizacja sprawności powinna trwać wyraźnie krócej niż zdobywanie stopnia harcerskiego. Modelowym okresem są 2–3 miesiące.
- Każda sprawność powinna zawierać elementy nie ujęte programem szkolenia na uprawnienia pozazwiązkowe na danym etapie rozwoju.
- Zakres proponowanych w danej dziedzinie sprawności nie powinien pokrywać całego programu szkolenia na uprawnienia pozazwiązkowe (a jeśli już, to nie w dwóch — trzech sprawnościach, a np. w ośmiu). Chodzi o to, by sprawności były cenne same w sobie, a nie były tylko kawałkami zaliczania danego kursu.
- W istnieniu kilku sprawności tej samej trudności o częściowo pokrywających się zakresach nie ma nic złego. Nikt nie każe przecież harcerzowi zdobywać wszystkich proponowanych sprawności...
- Przedstawione wymagania sprawności należy traktować jako szczegółowe wytyczne. W uzasadnionych sytuacjach możliwe jest modyfikowanie zadań sprawności (wymaga tego zresztą Uchwała RN), należy jednak dbać o zachowanie ogólnego poziomu trudności danej sprawności oraz stosowanie porównywalnych zestawów zadań w obrębie danego środowiska.

System Harcerskich Sprawności Wodnych i Żeglarskich
projekt prezentowany na Konferencji Wodnickiej w Łodzi w dniu 27 listopada 2004

METEOROLOGIA

stratus *

1. potrafi zauważyć nadchodzący szkwał
2. potrafi wyjaśnić zjawisko rosy: naturalnej i na okularach po wejściu zimą do ciepłego pomieszczenia
3. potrafi rozpoznać nadchodzącą burzę
4. potrafi rozpoznać i nazwać chmury deszczowe

cirrus **

1. potrafi ocenić siłę wiatru w °B i stan wody
2. na planie akwenu szkoleniowego zaznaczył lokalne specyficzne obszary wiatrowe (zaobserwowane przez siebie)
3. na płynącym jachcie potrafi wskazać kierunek wiatru pozornego i wiatru rzeczywistego
4. nie patrząc na kompas, potrafi oszacować kurs (KDd) jachtu (nie po zegarku)
5. wie co to jest biały szkwał
6. potrafi nazwać widoczne na niebie chmury i powiedzieć, skąd się wzięły (jak powstały) i co zwiastują

cumulus ***

1. potrafi wnioskować o kształcie dna/zanurzonych przeszkodach na podstawie wyglądu powierzchni wody („czytanie wody”)
2. potrafi po układzie chmur i innych zjawiskach określić sytuację baryczną (np. nadchodzi front ciepły)
3. potrafi rozpoznać moment przejścia frontu i podać przewidywany rozwój sytuacji meteorologicznej
4. potrafi odebrać i wyjaśnić polską morską prognozę pogody; wie, gdzie jej szukać w porcie
5. zna podział Bałtyku na akweny z punktu widzenia prognoz pogody
6. potrafi z pamięci podać opis warunków pogodowych wg wytycznych do Dziennika Jachtowego (skale poszczególnych cech)

cumulonimbus ****

1. na podstawie mapki synoptycznej potrafi sporządzić krótkoterminową prognozę wiatrową
2. zna typowe trasy niżów i statystyczny rozkład kierunków wiatru dla Bałtyku w różnych porach roku
3. potrafi w basenie portowym ocenić siłę wiatru i stan morza za falochronem
4. potrafi odebrać i zrozumieć prognozę meteo w języku obcym
5. potrafi odczytać i zinterpretować prognozę NAVTEX
6. potrafi zinterpretować zarejestrowany przez siebie barogram w odniesieniu do panujących wówczas warunków meteorologicznych

TEORIA ŻEGLOWANIA

młody teoretyk *

1. potrafi określić i nazwać kierunek wiatru względem kursu jachtu.
2. wie, co to jest wektor, i potrafi dodać dwa wektory graficznie.
3. wie, co to jest kierunek, zwrot, punkt przyłożenia i wartość siły.
4. potrafi dostosować żagle do pracy względem kierunku wiatru (wybieranie i luzowanie)

teoretyk **

1. potrafi wyjaśnić, kiedy łódka się nie przewraca, kiedy się przewraca i po co załoga balastuje
2. potrafi wyjaśnić, jakie zadanie pełni miecz i co dzieje się z jachtem po jego wyciągnięciu
3. potrafi PRAWIDŁOWO rozrysować zrównoważenie żaglowe jachtu
4. potrafi rozrysować siły działające na ster jachtu w ruchu do przodu i do tyłu; potrafi wyjaśnić zasadę działania steru zrównoważonego

BUDOWA JACHTU

cieśla *

1. zna budowę i konstrukcję drewnianego jachtu mieczowego
2. potrafi przygotować kadłub do laminowania lub malowania
3. umiemalować farbami rozpuszczalnikowymi i utwardzalnymi
4. rozróżnia podstawowe gatunki drewna i sklejki stosowane w szkutnictwie
5. uczestniczył w przygotowaniu jachtu do sezonu nawigacyjnego

załogowy **

1. zna budowę typowego jachtu kabinowego
2. umie otakłować jacht i przygotować go do pływania
3. potrafi prawidłowo zamocować i uszczelnić okucie
4. wykonał greting, pagaj, wiosło
5. potrafi wyjaśnić rolę salingów i jumpsalingów
6. przygotował jacht do zimowania zabezpieczając jego elementy przed butwieniem, korozją i osmozą
7. wie, jak przygotowuje się żywicę i po czym poznaje się, że jest ona już nieprzydatna do użycia (zżelowiała)

szkutnik ***

1. potrafi ocenić ogólny stan techniczny jachtu żaglowego i jego przydatność do żeglugi
2. potrafi opracować harmonogram prac remontowych z uwzględnieniem czasu, kosztów, technologii i ludzi niezbędnych do jego wykonania
3. potrafi korzystać z dokumentacji technicznej jachtu
4. zna działanie karbu i potrafi łączyć elementy, zachowując zasadę „łańcucha wytrzymałości”
5. potrafi przeprowadzić remont jachtu żaglowego w wybranym procesie technologicznym

maszop ****

1. potrafi ocenić złożoność konstrukcji na podstawie dokumentacji ofertowej
2. zna wpływ zmiany wymiarów lub materiałów na wytrzymałość podstawowych elementów konstrukcyjnych jachtu
3. potrafi oszacować wartość jachtu oraz koszt jego budowy lub remontu
4. zna wpływ warunków środowiska na zachowanie prawidłowego przebiegu procesów technologicznych
5. zna zasady kooperacji i potrafi zorganizować maszoperię

PRACE BOSMAŃSKIE

węzelek *

1. umie zawiązać: 2 węzły służące do łączenia dwóch lin, 1 węzeł cumowniczy, 1 pętlę niezaciskającą się, węzeł ratowniczy
2. umie zabezpieczyć koniec liny opaską
3. potrafi podwiesić buchtę, marlować

węźlarz **

1. umie zawiązać węzły wchodzące do kanonu na ż.j. oraz: kluczkę, ratowniczy podwójny, 3 skróty, dodatkowe 2 węzły służące do łączenia dwóch lin, 1 pętlę niezaciskającą się
2. zna i potrafi zastosować ściąg bosmański.

bosman ***

1. umie wykonać splot powrotny (ucho) na linie miękkiej skręcanej
2. umie wykonać 2 rodzaje opasek (np. zwykłą i holenderską)
3. potrafi wykonać na końcu liny ucho wzmocnione kauszą
4. wie, jakie liny można zakańczać przez obtapianie, a jakich nie
5. potrafi wykonać 2 skrajwęzły/gałki/inne zakończenia pełniące rolę stopera

linomistrz ****

1. umie wykonać sploty: długi i krótki na linach miękkich
2. umie wykonać ucho szplajsowe na linie stalowej
3. umie połączyć splotem linę miękką i stalową
4. zna i umie stosować min. 2 sposoby wykonania ucha na stalówce (oprócz szplajsu!)
5. zna rodzaje lin miękkich (plecione/skręcane; PP, PA, PET, bawełna...) i ich podstawowe charakterystyki
6. zna i potrafi scharakteryzować 5 wybranych przez siebie węzłów niemieszczących się w sprawności suplarza i węźlarza.

ŁĄCZNOŚĆ

sygnalista morski *

1. potrafi głosem wezwać pomoc przez radiotelefon
2. umie wezwać pomoc za pomocą światła, dźwięku i przyjętymi sygnałami
3. potrafi przy pomocy radia walkie-talkie nadać i odebrać komunikat, stosując przy tym wymagane procedury

radiooperator **

- wyjaśnił ideę kanałów w ramach pasma łączności
- wyjaśnił ideę kanału wywoławczego
- przeprowadził kilka rozmów za pośrednictwem wielokanałowego (simpleksowego) radia UKF (może być CB, w pewnych warunkach również VHF morskie itp.) (chodzi

o pierwszy kontakt, użycie klawisza nadawania, przełączanie kanałów...)

- wyjaśnił, jakie konsekwencje wiążą się z naciśnięciem klawisza nadawania przy odłączonej antenie

młodszy radioficer ***

- nadał szkoleniowe wezwanie pomocy przez radio
- zna budowę zewnętrzną radia VHF oraz wygląd i funkcje poszczególnych elementów sterujących
- poznał zasady wywieszania banderek odwiedzanych państw oraz flag kodu MKS przy wejściu do obcego portu
- zna zasady prowadzenia łączności na kanale wywoławczym

radioficer ****

- przeprowadził po min. 3 łączności morskie po polsku i w języku obcym (sugerowany angielski, jako że jest międzynarodowy)
- zna zasadę funkcjonowania systemu GMDSS i wzywania pomocy za pomocą radia z funkcją DSC
- potrafi sensownie wykorzystać funkcję DualChannel (np. na podejściu do portu)
- zna, wie, do czego się nadają, i potrafi wykorzystać radiowe środki wzywania pomocy: radiostację, radio z DSC, 4 rodzaje pław EPIRB (VHF, 121,5 MHz, 406 MHz, Inmarsat), transponder SART...

LOCJA I PRZEPISY

paragraf *

- zna zasady bezpiecznej kąpieli
- zna wszystkie regulaminy obozowe
- rozpoznaje proporce harcerskie
- zna i stosuje obyczaje żeglarskie
- zna zasady etyki żeglarskiej

rejent **

- zna uprawnienia wynikające z posiadania poszczególnych stopni żeglarskich
- zna podstawowe bandery oraz flagi (państwa nadbałtyckie, harcerskie, PZŻ, MW, MH, PTTK, WOPR)
- zna przepisy regulujące prawo drogi
- stosuje się do dyscypliny oraz etykiety jachtowej
- zna wszystkie regulaminy obozowe

aplikant ***

- zna sygnały wzywania pomocy
- zna podstawowe przepisy regat śródlądowych
- przeprowadził zajęcia dla zastępu/pionu/drużyny z zakresu ochrony środowiska wodnego
- zna śródlądową sygnalizację świetlną oraz dźwiękową
- potrafi scharakteryzować zakole rzeki
- rozpoznał na wodzie: kardynałki, boje bezpiecznej wody, bramki torowe

jurysta ****

- zna morską sygnalizację świetlną oraz dźwiękową
- zna kompetencje Inspektoratu Śródlądowego
- organizował regaty z uwzględnieniem wszystkich przepisów
- zna lokalne przepisy harcerskie oraz państwowe (np. zarządzenie kapitanatu Gdynia o żegludze przybrzeżnej)

- zna stopnie występujące w Marynarce Wojennej RP
- zna cały kodflag (kolorystyka oraz znaczenie)
- zna przepisy odnośnie ubezpieczenia załogi oraz jachtu morskiego

luźne zadania II

rozpoznał na wodzie: kardynałki, boję bezpiecznej wody, bramki torowe rozpoznał z morza główki portu (z większej odległości)

NAWIGACJA

młody nawigator **

- potrafi odczytać z mapy długość i szerokość geograficzną wskazanego punktu oraz zaznaczyć punkt o podanych współrzędnych
- potrafi odczytać z mapy morskiej odległość między dwoma wskazanymi punktami
- potrafi wyznaczyć pozycję obserwowaną z dwóch namiarów (rzeczywistych) jednocześnie
- umie prawidłowo poruszać się po szlaku żeglownym (znaki, prawo drogi)
- wie jak się zachować przy pokonywaniu budowli hydrotechnicznych
- potrafi prawidłowo opisać na mapie czynności z p. 3-5.
- zna charakterystykę wody przy wirach oraz mieliźnie.
- zna oznaczenia na mapie budynków hydrotechnicznych.

nawigator ***

- potrafi obsługiwać przyrządy nawigacyjne (umie odczytać głębokość, prędkość, stan logu, siłę i kierunek wiatru)
- na podstawie pomocy nawigacyjnych (mapa, spis świateł itp.) jest w stanie opracować wejście do portu zatokowego
- podczas wachty na jachcie morskim będzie wypełniał dziennik pokładowy
- potrafi prowadzić nawigację zliczeniową i przenieść pozycję zliczoną na określoną pozycję obserwowaną
- potrafi pokonać budowle hydrotechniczne (światła, pochylnie itp.)

nawigator ****

- prowadził zliczeniówkę podczas rejsu; po określeniu różnicy pozycji obserwowanej i zliczonej (np. po nocy) potrafił ją wytłumaczyć
- podczas rejsu posługiwał się funkcją WAYPOINT odbiornika GPS
- w nocy na podstawie widocznych świateł określił swą pozycję
- trafił w Głębinę
- wszedł na żaglach do Jastarni
- w nocy kierował (dowodził) jachtem, wchodząc z morza w główki portu

RATOWNICTWO

kapok *

- potrafi zawiązać na sobie węzeł ratowniczy w wodzie
- potrafi ubrać i zdjąć kapok w wodzie
- potrafi w wodzie wejść do koła i wyjść z niego (łącznie z owinięciem linki wokół rąk)
- porusza się na jachcie zgodnie z zasadą „jedna ręka dla jachtu, druga dla mnie”
- wie, jak postępować po podjęciu z wody PRZYTOMNEGO rozbitka
- wie, co zrobić, żeby zmniejszyć wychłodzenie organizmu w wodzie
- wie, jak się zachować (jako załoga) po wywrotce jachtu niezatapialnego
- wie, jak bezpiecznie wsiadać do łodzi oraz kajaku.

Słoneczny Patrol**

- potrafi prawidłowo zachować się (jako skipper) po wywrotce jachtu mieczowego
- zna sposób stawiania jachtu po wywrotce (demonstracja praktyczna wskazana, ale nie jest konieczna)
- potrafi podjąć człowieka z wody na: Omedze, kabinówce, szalupie (przykładowe patenty: rękoma na krzyż, schody z bucht, pętla, podnoszenie na fokę)
- zna procedurę postępowania w przypadku wyłowienia topielca (nieprzytomnego)
- potrafi wykonać prawidłowy rzut rzutką ratowniczą.
- potrafi w sposób bezpieczny rozłokować ładunek na pokładzie.

pamelka ***

ratownik ****

- posiada uprawnienia min. Młodszego Ratownika WOPR
- na obozie zorganizuje zajęcia praktyczne, w tym na kąpielisku z dziedziny Ratownictwo wodne, i przeprowadzi Wielobój ratowniczy z akcentem na konkurencje w wodzie
- jest w stanie ocenić poprawność zorganizowania wskazanego kąpieliska (może być to kąpielisko np. ośrodka wypoczynkowego w najbliższej okolicy)
- w stopniu minimum ponad dobrym opanował trzy style pływackie
- umie działać w akcji ratowniczej do wywróconego jachtu, kierując łodzią wyposażoną w silnik przyczepny o mocy 6 KM (bo na silnik tej mocy nie trzeba posiadać uprawnień motorowodnych)
- w sposób pewny i sprawnie pływa wiosłową łodzią ratowniczą

MANEWROWANIE I PRAKTYKA ŻEGLARSKA

młody załogant *

- potrafi wskazać na słupie: sztag, achtersztag, stenwanty/topwanty, wanty kolumnowe, fały foka i grota, szoty foka, talię grota
- potrafi prawidłowo wybierać i luzować szoty, rozróżnia komendy „luzuj”/„luz” i „wybieraj”/„wybierz”
- potrafi we współpracy z drugą osobą postawić grota w likszparze (szybko i płynnie)
- podczas żeglugi samodzielnie balastuje
- potrafi wykonać pod nadzorem wszystkie czynności niezbędne do zrobienia kłaru portowego (marlowanie foka i grota, marlinką i marlinką z wycofaniem; skrót łańcuszkowy na szocie foka; „słoneczka”

kataryniarz (mechanik jachtowy) **

- potrafi wskazać najważniejsze elementy jachtowego silnika przyczepnego (z punktu widzenia eksploatacji)
- zna rolę oleju dodawanego do benzyny w przypadku silników dwusuwowych
- potrafi unieść silnik przyczepny „zawiasowo” i zablokować go w tej pozycji
- zna zasadę działania pantografu opuszczanego, potrafi go użyć (ew. z pomocą siłową)
- potrafi uruchomić i zgasić silnik przyczepny, wrzucić bieg do przodu, bieg wsteczny i luz
- potrafi sterować jachtem/łodzią z wykorzystaniem samego silnika, bez steru

omegomistrz **

- potrafi wykonać jachtem typu słup następujące manewry: bieg wsteczny na obu żaglach zatrzymanie jachtu w linii wiatru i odejście na zadany hals refowanie grota zwrot przez rufę bez użycia steru (?) podejście do „człowieka za burtą” z wykorzystaniem pływaka ślizgowego postawienie i zrzućcie grota w fordewindzie
- zna i umie wyjaśnić konkretną budowę masztu i olinowania „Omegi” (fok 7/8, stenwanty zamiast want topowych, jumpsalingi i wanty krzyżowe na masztach drewnianych)
- na jachcie morskim poszedł na dziób i zmienił sztaksel przy zafalowaniu
- potrafi ostrzyć w szkwałach, nie wpadając w łopot

- przepłynął 200 m jachtem jednomasztowym na biegu wstecznym

młody sternik ***

- sterował przez całą wachtę (4h), utrzymując żądany kurs z dokładnością $\pm 10^\circ$
- potrafi nazwać wszystkie żagle na s/y Zawiszy Czarnym
- potrafi wykonać zwrot przez sztag na dużej fali
- potrafi sterować na fali tak, by żegluga była sucha
- wykonał podejście do „człowieka za burtą” z wykorzystaniem pływaką ślizgowego
- wykonał manewry na cumach jachtem morskim przy fali/silnym wietrze
- sterował podczas min. jednego wejścia do portu
- zarefował żagiel na jachcie morskim przy zafalowaniu

wielki manewrowy ****

(podstawowe manewry jachtem dwumasztowym)

- potrafi nazwać/wskazać na jachcie: foka, grota, bezana, pikfały, gardały, szoty, gaje
- potrafi ostrzyć i odpadać, wydając prawidłowe komendy na ster i żagle
- potrafi wykonać zwrot przez sztag i przez rufę, wydając prawidłowe komendy
- potrafi wykonać następujące manewry: zwrot przez sztag bez użycia steru, stanięcie w dryf, bieg wsteczny

Stalowa Dłoń ***

- na jachcie Omega lub porównywalnym pokazał obserwatorom miecz, nie przewracając jachtu
- wszedł na maszt na jachcie Omega lub porównywalnym w porcie i zrobił tam coś pożytecznego, np. wymienił szklę w okuciu topowym (chodzi o zrobienie czegoś oburącz przez pewien czas, a nie o samo fizyczne wdrapanie się)
- postawił w bezpieczny sposób maszt na jachcie Omega lub porównywalnym, mając w załodze maks. 12-letnie dzieci (chodzi o umiejętne asekurowanie linami i wykorzystanie talii, a nie fizyczne wyrwanie i liczenie na szczęście)
- złożył maszt na jachcie Omega lub porównywalnym na wodzie, z marszu, nie przerywając płynięcia
- na jachcie Omega lub porównywalnym nalał wody przez burtę, nie przewracając jachtu

Stalowa Łapa ****

- na jachcie Nefryt lub porównywalnym wszedł na maszt na morzu
- na jachcie Nefryt lub porównywalnym podszedł prostopadle dziobem do kei, wysadzając desant i nie uderzając w keję
- na jachcie Nefryt lub porównywalnym dotknął ręką mijanej pławy morskiej
- na jachcie morskim postawił spinakera i żeglował z nim, trzymając go odpowiednio do wiatru
- wszedł na maszt jachtu morskiego przy zafalowaniu (ASEKURACJA!)

FLORA I FAUNA

plankton *

- potrafi rozpoznać po 10 rodzajów ryb morskich i śródlądowych
- rozpoznaje rodzaje wodorostów
- zna niebezpieczeństwo związane z poparzeniem przez meduzę
- potrafi wytłumaczyć zjawisko termokliny
- potrafi wskazać główne obszary żeglowne w Polsce

florofaun **

- wytłumaczył zasady powstawania zakola rzeki.

- wie, skąd się biorą rafy koralowe.
- potrafi wymienić różne typy wybrzeży i wskazać przykłady na mapie.
- wyjaśnił, dlaczego sinice są niebezpieczne.
- potrafi wymienić po 10 rodzajów zwierząt jeziornych, rzecznych, morskich oraz oceanicznych

faunoflor ***

- potrafi wskazać główne szlaki żeglowne w Polsce
- odwiedził fokarium lub ogród zoologiczny
- potrafi wymienić ssaki zamieszkujące Morze Bałtyckie
- wyjaśnił charakterystykę nautyczną przy różnych typach wybrzeży
- potrafi scharakteryzować 5 egzotycznych stworzeń morskich

znawca mórz i oceanów ****

- potrafi nazwać i wskazać wszystkie morza świata z wyszczególnieniem mórz pływowych
- przedstawił podstawowe zasady cyrkulacji wody
- rozróżnia wszystkie rodzaje ryb występujące w Polsce
- potrafi scharakteryzować rodzaje rekinów oraz wielorybów
- przeprowadził zajęcia na temat delfinów
- zna geografie wodną Polski

WIOSŁA

pagaista *

- przepłynął łódką wiosłową 100 m i łagodnie dobił do kei
- zademonstrował prawidłowy sposób trzymania pagaja
- wyjaśnił różnicę między wiosłem a pagajem
- przepagajował jako członek załogi 500 m

młody wiosłarz **

- umie poprawnie pagajować
- potrafi prawidłowo wiosłować na szalupie, ciągnąc „z pleców” i prawidłowo trzymając wiosło dłońmi
- wiosłując, dostosowuje rytm pracy do tempa nadawanego przez wzorcowego
- wiem na czym polega śrubkowanie
- zna komendy dotyczące wiosła i potrafi na nie odpowiedzieć
- przepłynął na wiosłach (WOPRówka) dystans 100 metrów w zadanym czasie

wiosłarz ***

- nauczył ekipę wiosłować na szalupie
- wykonał zadane manewry na wiosłach jako prowadzący jednostkę (min. 4 wiosła)
- potrafi ekonomicznie (bez zbędnego hamowania) manewrować jednostką
- przeprowadził rozgrzewkę lub ćwiczenia, wykorzystując wiosła/pagaje przynajmniej na trzy różne sposoby
- przepłynął na wiosłach (WOPRówka) dystans 300 metrów w zadanym czasie
- zna różne typy łodzi wiosłowych

galernik ****

- wyposażył łódź wiosłową
- potrafi przeprowadzić sztrandowanie
- potrafi śrubkować oraz prowadzić jacht „na pych”
- potrafi wykonać na wiosłach zadane manewry jako dowodzący jednostką (podejście, odejście od kei, boi oraz manewr „człowiek za burtą”) (min. 6 wiosła)

- przygotował gawędę o ciężkim życiu galerników, przekazując prawdziwe informacje historyczne innym członkom drużyny

JEDZENIE

Gorący kubek *

- potrafi trafnie przewidzieć ilość jedzenia potrzebną dla załogi jednego jachtu typu „Omega” na czas weekendowego rejsu
- wie, jak powinno się zapakować żywność, zanim załaduje się ją na jacht
- wie, ile litrów napojów potrzebne jest człowiekowi w ciągu jednego dnia rejsu
- wziął udział w jednym rejsie śródlądowym, w którym pomagał przy przygotowywaniu posiłków

ochmistrz **

- w trakcie co najmniej dwudniowego rejsu śródlądowego przygotowywał wszystkie śniadania oraz kolacje dla załogi
- dba o higienę jedzenia na jachcie
- brał udział w planowaniu rejsu śródlądowego będąc odpowiedzialnym za kwestię wyżywienia i zaopatrzenia

kuk ***

- w trakcie rejsu śródlądowego / obozu żeglarskiego wędrownego skonstruował kuchnię polową, a następnie przyrządził na niej posiłek
- zaprowiantował jacht na kilkudniowy rejs śródlądowy bądź zatokowy
- pod nadzorem komodora rejsu rozłokował cały prowiant kilkudniowego rejsu na jachtach
- potrafi bezpiecznie obsługiwać kuchenkę gazową oraz przygotowywał z jej użyciem obiady dla załogi podczas kilkudniowego rejsu

maggik ****

- potrafi bezpiecznie obsługiwać instalację gazową na jachcie morskim
- pełnił funkcję II oficera w czasie rejsu morskiego
- zaprowiantował jacht na kilkudniowy rejs morski oraz zasztatował żywność wewnątrz jachtu
- przygotował różne zestawy posiłków w sposób estetyczny oraz higieniczny w trakcie trwania rejsu
- potrafi przygotować posiłki lekkostrawne dla załogi mającej chorobę morską

MARYNISTYCZNE

Latający Holender *

- na główne postacie z historii żeglarstwa światowego
- potrafi zaśpiewać 5 piosenek żeglarskich / pieśni kubryku / szant
- zna oznaczenie szlaku wodnego
- potrafi wymienić państwa nadbałtyckie oraz narysować ich flagi

Jan Rebec **

- na główne postacie z zakresu historii żeglarstwa światowego oraz polskiego (w tym harcerskiego)
- potrafi zaśpiewać 10 piosenek żeglarskich / pieśni kubryku / szant
- zna etykietę żeglarską
- potrafi wymienić wszystkie wyspy występujące na Bałtyku, wskazać je na mapie oraz podać przynależność państwową

Marco Polo ***

- przygotował gawędę na temat sławnej osobistości żeglarskiej i przedstawił ją na spotkaniu/kominku drużyny
- wziął udział w co najmniej jednym min. trzydniowym rejsie śródlądowym
- zna najważniejsze zatoki, wyspy i półwyspy Morza Bałtyckiego, potrafi je wskazać oraz określić przynależność państwową
- zna aktualne osiągnięcia oraz wydarzenia żeglarskie (złoty, regaty)
- zna oznakowanie szlaków wodnych
- przygotował grę/zabawę o tematyce morskiej
- zna ceremoniał morski
- brał udział w wycieczce do stoczni, na statek rybacki, handlowy oraz okręt MW

Dziki Włóczęga ****

- wziął udział w co najmniej jednym min. trzydniowym rejsie morskim
- wystartował w regatach żeglarskich
- zna typy wybrzeży występujących na Bałtyku, potrafi je wskazać i opowiedzieć o właściwościach nautycznych danych regionów
- nauczył zespół (min. 5 osobowy) 5 nowych dla nich piosenek żeglarskich/szant
- odwiedził muzeum poświęcone tematyce wodnej
- zna sieć szlaków wodnych w Polsce
- poznał wybraną literaturę marynistyczną i przedstawił najciekawsze informacje na zbiorce
- zna najważniejsze instytucje i przedsiębiorstwa związane z gospodarką morską, potrafi powiedzieć, na czym polega ich działalność

OPTY

Cykl sprawności dotyczących pływania na małych jednostkach żaglowych; przykład wzorcowy: drużyna posiadająca 15 Optymistów. Oczywiście klasa jachtów może być dowolna.

mały optymista *

- samodzielnie poprowadził Optymistę (lub inną małą jednostkę jednożaglową)
- wie, jak zadbać o swoje bezpieczeństwo podczas pływania
- potrafi wskazać i nazwać podstawowe elementy budowy jachtu: dziób/rufa, maszt, pięta masztu, bom, szot, rozprze/gafel, rumpel, płetwa sterowa, miecz
- potrafi sklarować Optymistę
- potrafi wykonać bezpieczny zwrot przez sztag oraz przez rufę

optymista**

- wziął udział w regatach Optymistów (lub innych małych jednostek jednożaglowych).
- zna budowę optymisty, potrafi go szybko i sprawnie sklarować oraz przetransportować
- potrafi manewrować Optymistem (ósemki, zacieśniona cyrkulacja)
- potrafi bezpiecznie podejść do kei Optymistem
- potrafi postawić Optymistę po wywrotce i powrócić do portu

realista **

- potrafi dopłynąć do wskazanego punktu, ekonomicznie halsując
- potrafi wykonywać zwroty przez sztag, nie tracąc kontroli nad jachtem ani prędkości
- potrafi wskazać i nazwać wszystkie elementy budowy swojego jachtu, w tym linki do trymowania żagla
- zna podstawowe przepisy regatowe: prawo drogi, zasady mijania boi, organizację startu

optymistyczny orzeł ***

- brał udział w szkoleniu na obozie „Optymistowym” (lub innych małych jednostek

jednożaglowych)

- potrafi samodzielnie sklarować Optymista oraz nauczyć tego młodszych członków drużyny
- kilkakrotnie wziął udział w regatach, reprezentując swoje środowisko np. na Spartakiadzie HDWiŻ i zdobywając nowe doświadczenia
- rozumie rozkład sił działających na żagiel przy różnych kierunkach wiatrów i potrafi tę wiedzę wykorzystać w praktyce

mistrz optymistów ****

- wielokrotnie startował w regatach Optymistów (lub innych małych jednostek jednożaglowych), reprezentując swoje środowisko i zajmując czołowe miejsca
- przeprowadził w drużynie szkolenie dotyczące pływania na Optymistach, nie zapominając o zasadach bezpieczeństwa na wodzie
- przygotował reprezentację drużyny do startu w regatach, ucząc ich zasad zachowania podczas regat oraz organizując im pływania podczas roku harcerskiego
- przygotował i przeprowadził regaty Optymistów

PŁYWACKIE

ultrapływak ****

1. przepłynię dystans 4 km na wodach otwartych bez przerw (naturalnie z asekuracją łodzi z min. Ratownikiem WOPR)
2. przepłynię w sposób ciągły kraulem 400 m
3. zna w stopniu min. dostatecznym styl delfin
4. umie holować osobę nieprzytomną i jest w stanie przeprowadzić holowanie do punktu odległego o 200 m
5. pod lustrem wody przepłynię 35 m
6. wydobędzie 2 przedmioty rozrzucone w odległości 5 m od siebie z głębokości ok. 5 m
7. zadania czasowe:
 1. 100 m stylem dowolnym w czasie poniżej 90 s
 2. 100 m stylem dowolnym w płetwach w czasie poniżej 60 s

MOTOROWODNE

motorowodniak **

1. zna typy jachtów i ich budowę
2. potrafi określić zdolności nautyczne jachtów motorowych
3. wie co to stateczność, żegluga na fali, wejście w ślizg
4. zna wyposażenie techniczno-eksploatacyjne jachtów motorowych
5. zna i przestrzega zasady ochrony środowiska podczas eksploatacji jachtu motorowego (paliwa, smary, oleje, hałas)

mistrz motorowodny ***

1. zna i rozróżnia rodzaje silników spalinowych dwusuwowych i czterosuwowych, benzynowych i wysokoprężnych
2. zna podstawowe elementy składowe silnika i osprzętu oraz główne ich parametry
3. zna różnice eksploatacyjne pomiędzy silnikiem dwuosobowym i czterosuwowym
4. potrafi obsługiwać i konserwować silniki spalinowe: układ paliwowy, smarowanie, chłodzenie i instalację elektryczną, akumulatory, układ rozruchowy
5. odróżnia zjawiska znamionujące złą pracę silnika
6. potrafi postępować z silnikiem zamoczonym
7. zna urządzenia napędowe łodzi motorowych
8. umie wykonać podstawowe manewry jachtem motorowym